OFISI YA MTAKWIMU MKUU WA SERIKALI ZANZIBAR

MAKAO MAKUU YA POLISI ZANZIBAR

TOLEO LA TAKWIMU ZA AJALI NA MAKOSA YA BARABARANI ZANZIBAR, MWAKA 2023

OFISI YA MTAKWIMU MKUU WA SERIKALI ZANZIBAR

Utangulizi

Toleo hili hutolewa kila mwezi ambalo hutoa muhtasari wa takwimu za maeneo mawili ya uhalifu ambazo ni ajali na makosa ya barabarani. Takwimu hizi zinatolewa kwa kutofautiana kwa kijiografia, kimakundi na kijinsia.

Takwimu za ajali barabarani hutoa taarifa za idadi ya ajali zilizotokea, aina ya waathirika na hali ya waathirika baada ya ajali. Takwimu za makosa ya barabarani hutoa taarifa kuhusu makosa ya barabarani ambayo yameainishwa katika makundi makuu kumi na moja (11).

Lengo

Lengo kuu la kutolewa toleo hili ni kutoa taarifa za ajali na makosa ya barabarani za ndani ya Zanzibar. Taarifa hizi ni muhimu na hutumiwa na wapangaji, watunga sera, na watoa maamuzi.

Ajali za Barabarani

Jumla ya ajali 193 zimeripotiwa kwa mwaka 2023. Wilaya ya Magharibi "A" imeripotiwa kuwa na ajali zaidi ambazo ni 31 sawa na asilimia 16.6 ikilinganishwa na wilaya nyengine.

Kielelezo 1.1: Idadi ya Ajali za Barabarani Kwa Wilaya, Mwaka 2023

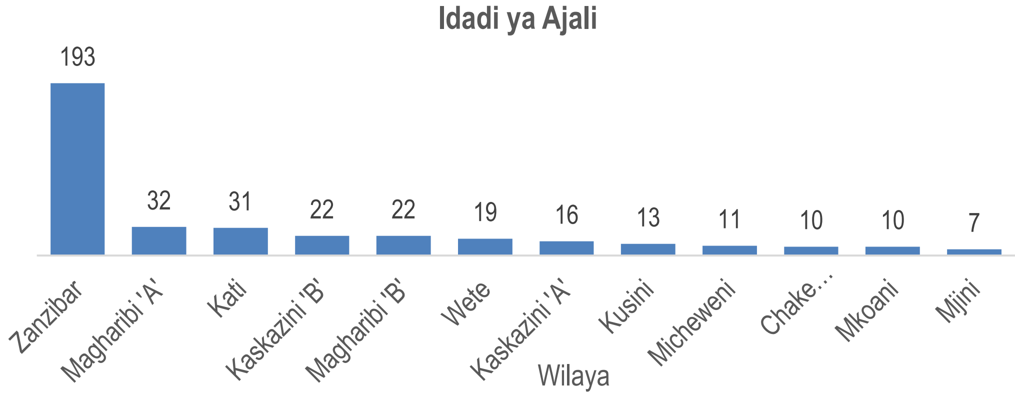

Kielelezo 1.2: Mlinganisho wa Ajali za Barabarani kwa Mwaka 2022 na Mwaka 2023

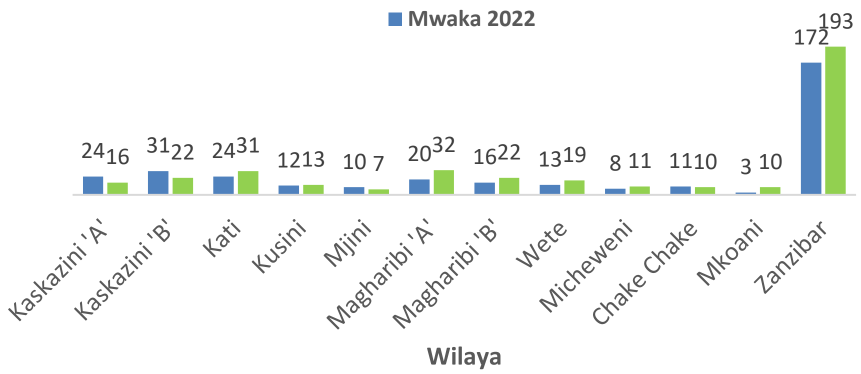

Jumla ya waathirika 385 wameripotiwa mwaka 2023, ambapo waathirika 343 walikuwa wanaume na waathirika 42 walikuwa wanawake. Wilaya ya Magharibi “A” imeripotiwa kuwa na waathirika wengi ambao ni 58 sawa na asilimia 15.1 ikilinganishwa na wilaya nyengine.

Kielelezo 1.3: Idadi ya Waathirika wa Ajali za Barabarani, Mwaka 2023

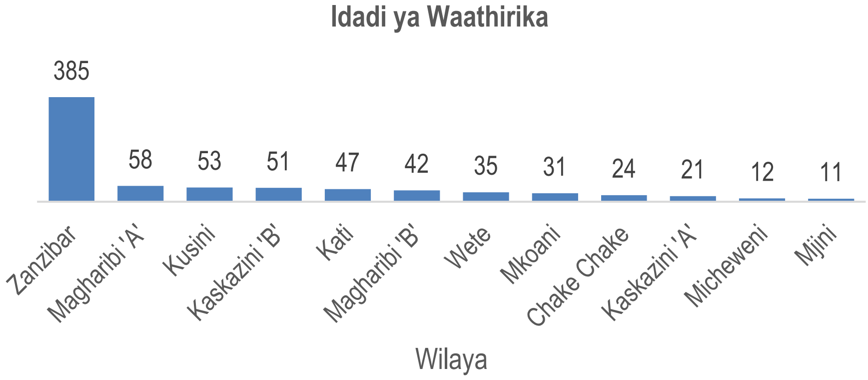

Waathirika waliofariki mwaka 2023 wameongezeka kwa asilimia 19.2 kufikia waathirika 385 waliofariki kwa mwaka 2023 kutoka waathirika 323 waliofariki mwaka 2022.

Kielelezo 1.4: Mlinganisho wa Waathirika Waliofariki kwa Mwaka 2022 na Mwaka 2023

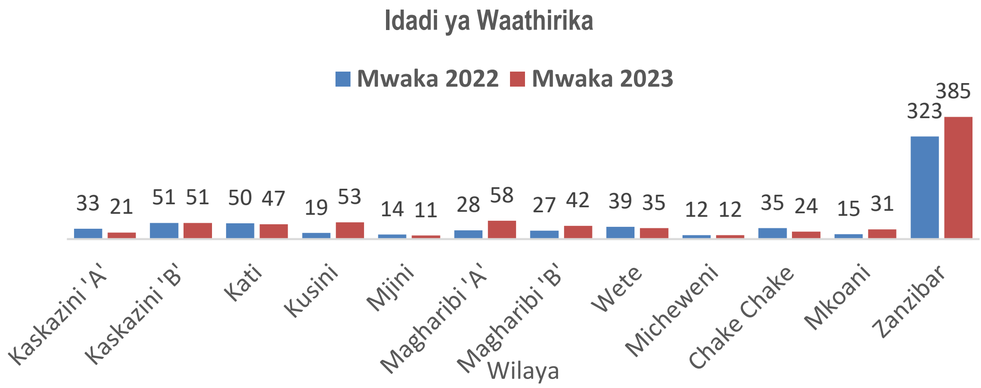

Waathirika waliojeruhiwa kwa mwaka uliopita wameongezeka kwa asilimia 12.5 na kufikia waathirika 153 waliojeruhiwa mwaka 2023 kutoka waathirika 136 waliojeruhiwa kwa mwaka 2023.

Kielelezo 1.5: Mlinganisho wa Waathirika Waliojeruhiwa kwa Mwaka 2022 na Mwaka 2023

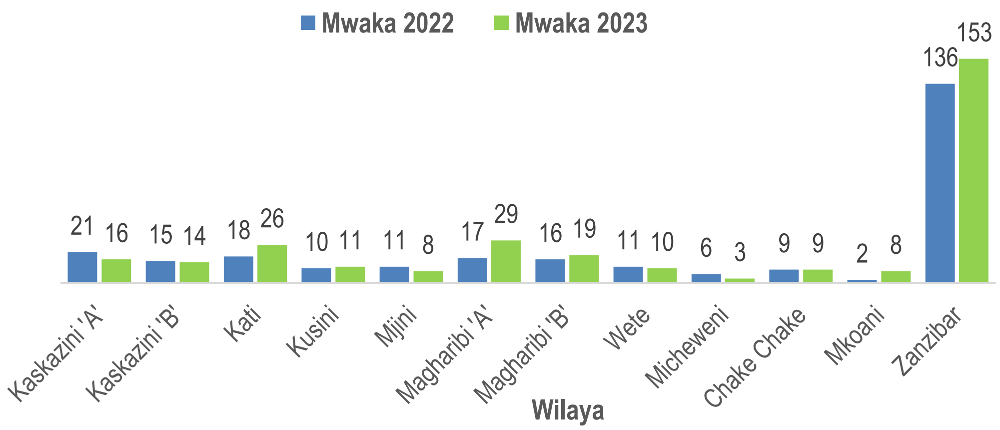

Mwaka 2023 waathirika wengi wameonekana ni abiria (waathirika 151). Miongoni mwa waathirika wa ajali za barabarani (waliojeruhiwa na waliofariki), wapanda baiskeli na pikipiki 130, waenda kwa miguu 78 na madereva walikuwa 26.

Kielelezo 1.6: Idadi na Aina ya Waathirika wa Ajali za barabarani, Mwaka 2023

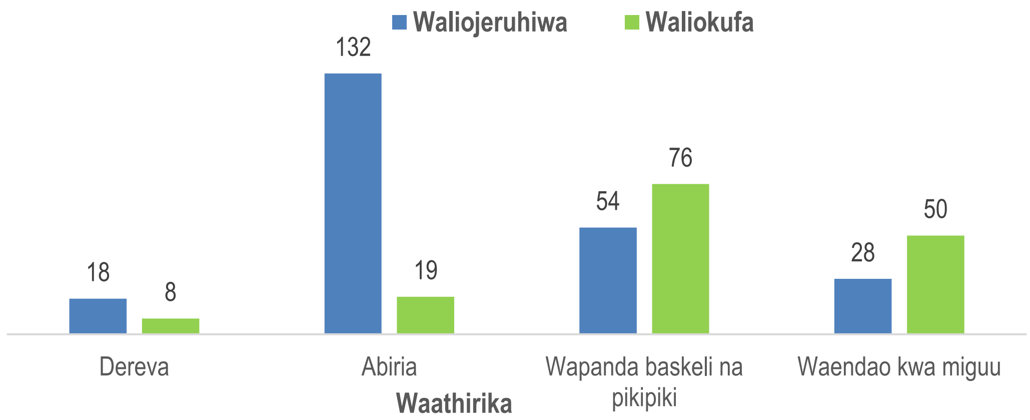

Kwa mwaka 2023, ajali zaidi zilitokea muda wa saa 12:01 - 3:00 usiku ambapo zimeripotiwa ajali 41

Kielelezo 1.7: Idadi ya Ajali na Muda Uliotokea, Mwaka 2023

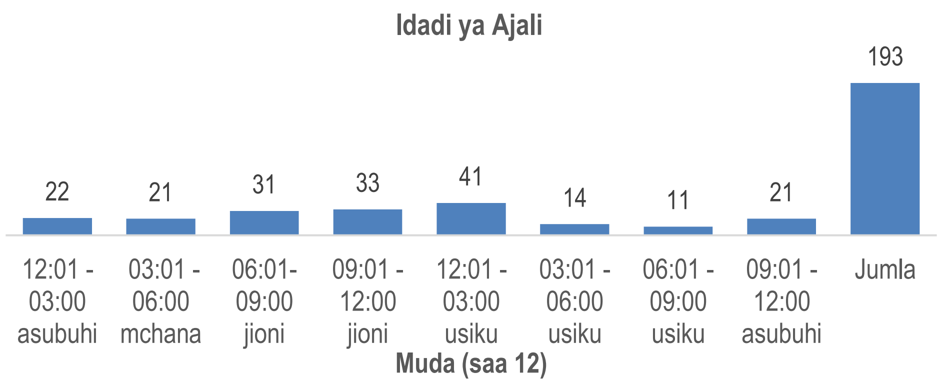

Jumla ya ajali 193 zilizoripotiwa mwaka 2023, ajali 149 zimesababishwa na kuendesha gari kwa mwendo kasi, ajali 43 zimesababishwa na uzembe wa madereva na ajali 1 imesababishwa na utelezi. Mkoa wa Mjini Magharibi unaongoza kwa kuwa na ajali zilizosababishwa na kuendesha gari kwa mwendo kasi (ajali 51) na mkoa wa Kusini Unguja una ajali zaidi zilizosababishwa na uzembe wa madereva (ajali 14).

Kielelezo 1.8: Chanzo cha Ajali za Barabarani kwa Mkoa, Mwaka 2023.

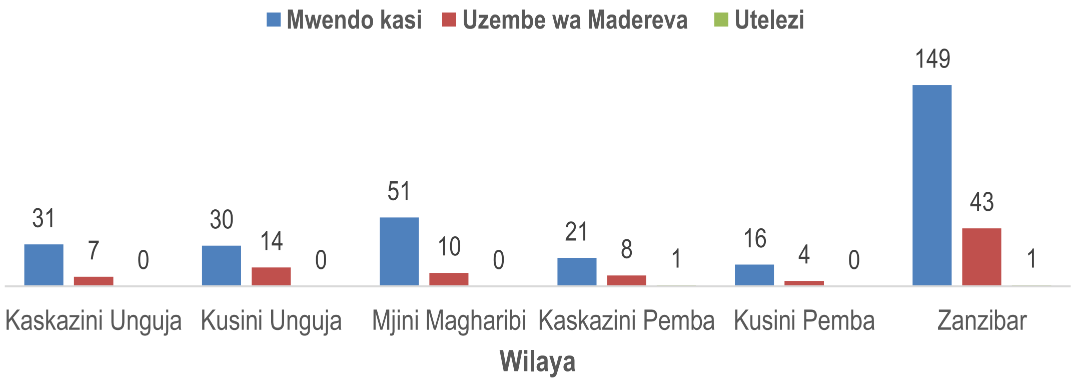

Makosa ya Barabarani

Jumla ya makosa **38,598** yameripotiwa mwaka 2023, ambapo makosa **38,522** yameripotiwa kwa wanaume na makosa **76** yameripotiwa kwa wanawake.

Wilaya ya Kati ina idadi kubwa ya makosa ya barabarani (makosa **7,749**) sawa na asilimia **20.1** kati ya makosa yote yaliyoripotiwa. Wilaya ya Micheweni ina idadi ndogo ya makosa ya barabarani yaliyoripotiwa ambayo ni makosa **473** (asilimia **1.2**) kati ya makosa yote yaliyoripotiwa.

Kielelezo 2.0: Idadi ya Makosa ya Barabarani Kwa Wilaya, Mwaka 2023

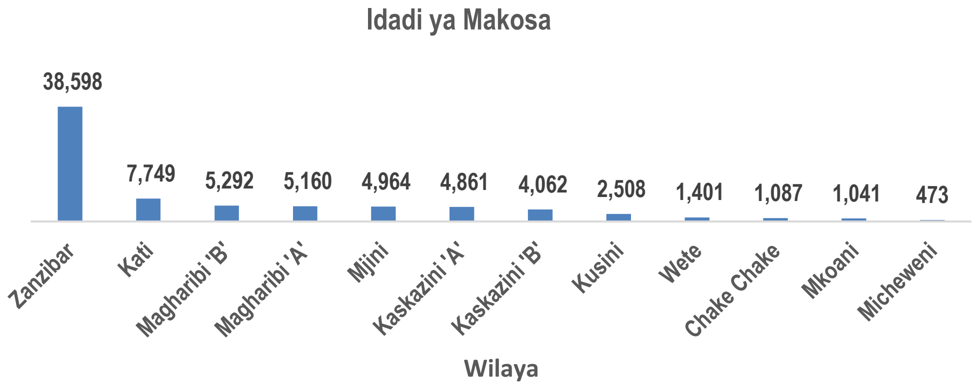

Kosa kuu lililoripotiwa mwaka 2023 ni Kutokufuata miongozo na kanuni za usalama barabarani (**makosa 2,419**) yakifuatia na Kuendesha chombo cha moto (gari/vespa/pikipiki/fifti) bila ya leseni, bima na leseni ya njia (**makosa 8,249**) na Kuzidisha idadi ya abiria na mizigo (**makosa 6,626**).

Orodha ya makosa haya matatu (3) ya barabarani kati ya yote kumi (10) yaliyoripotiwa yamechangia asilimia 70.7

Kielelezo 2.1: Idadi na Aina ya Makosa ya Barabarani, Mwaka 2023

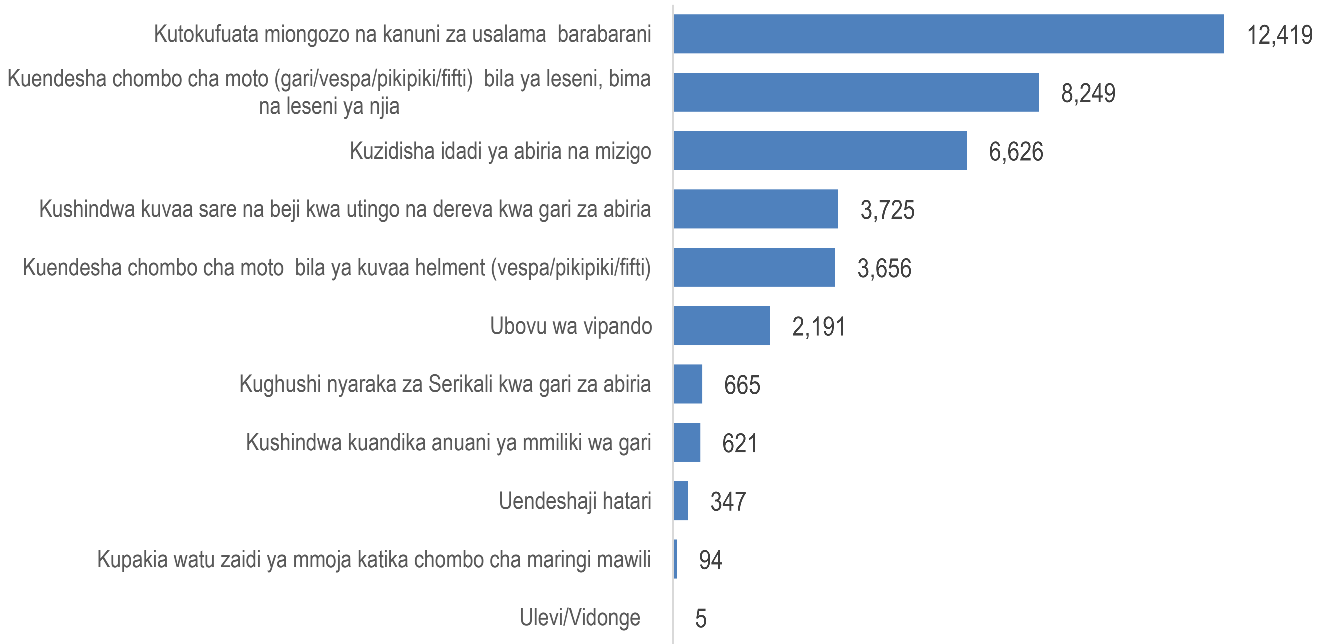

Idadi ya makosa kwa mwaka 2023 yameongezeka kwa asilimia 72.5 na kufikia makosa 38,598 kutoka makosa 22,375 mwaka 2022.

Wilaya ya Kati imeongoza kwa mwaka 2023 (Makosa 7,749) na wilaya ya Magharibi "B" ilikuwa na idadi kubwa ya makosa kwa mwaka 2022 (makosa 4,046).

Kielelezo 2.2: Mlinganisho wa Idadi ya Makosa ya Barabarani kwa mwaka 2022 na mwaka 2023

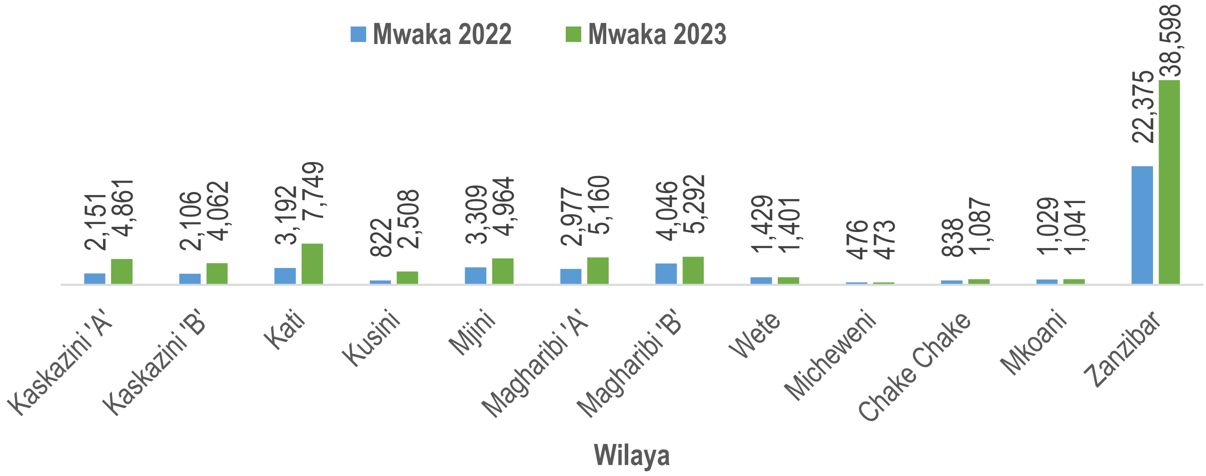

HITIMISHO

Takwimu za ajali barabarani hutoa taarifa za idadi ya ajali zilizotokea, aina ya waathirika na hali ya waathirika baada ya ajali. Takwimu za makosa ya barabarani hutoa taarifa kuhusu makosa ya barabarani ambayo yameainishwa katika makundi makuu kumi na moja (11). Lengo la kutolewa toleo hili ni kutoa taarifa za ajali na makosa ya barabarani za ndani ya Zanzibar.

Jumla ya ajali 193 zimeripotiwa kwa mwaka 2023. Wilaya ya Magharibi “A” imeripotiwa kuwa na ajali zaidi ambazo ni 31 sawa na asilimia 16.6 ikilinganishwa na wilaya nyengine

Mlinganisho wa idadi ya ajali za barabarani zilizotokea kwa mwaka 2023 zimeongezeka kwa asilimia 12.2 kufikia ajali 193 kwa mwaka 2023 kutoka ajali 172 kwa mwaka 2022

Jumla ya makosa **38,598** yameripotiwa mwaka 2023, ambapo makosa **38,522** yameripotiwa kwa wanaume na makosa **76** yameripotiwa kwa wanawake.

Kosa kuu lililoripotiwa mwaka 2023 ni Kutokufuata miongozo na kanuni za usalama barabarani (**makosa 12,419**) sawa na asilimia 32.2 ya makosa yote yaliyoripotiwa.

Kiambatanisho:

Jadweli 3.0: Idadi na Asilimia ya Waathirika Walioripotiwa kwa Ajali za Barabarani kwa Wilaya na Jinsi; Mwaka 2023

Wilaya	Idadi ya Ajali		Waliokufa				Waliojeruhiwa				Jumla			
	Nambari	Asilimia	Wanaume	Wanawake	Jumla	Asilimia	Wanaume	Wanawake	Jumla	Asilimia	Wanaume	Wanawake	Jumla	Asilimia
Kaskazini 'A'	16	8.3	13	3	16	10.5	5	0	5	2.2	18	3	21	5.5
Kaskazini 'B'	22	11.4	12	2	14	9.2	24	13	37	15.9	36	15	51	13.2
Kati	31	16.1	24	2	26	17.0	19	2	21	9.1	43	4	47	12.2
Kusini	13	6.7	11	0	11	7.2	37	5	42	18.1	48	5	53	13.8
Mjini	7	3.6	5	3	8	5.2	3	0	3	1.3	8	3	11	2.9
Magharibi 'A'	32	16.6	27	2	29	19.0	27	2	29	12.5	54	4	58	15.1
Magharibi 'B'	22	11.4	18	1	19	12.4	22	1	23	9.9	40	2	42	10.9
Wete	19	9.8	10	0	10	6.5	25	0	25	10.8	35	0	35	9.1
Micheweni	11	5.7	3	0	3	2.0	9	0	9	3.9	12	0	12	3.1
Chake chake	10	5.2	9	0	9	5.9	12	3	15	6.5	21	3	24	6.2
Mkoani	10	5.2	8	0	8	5.2	20	3	23	9.9	28	3	31	8.1
Zanzibar	**193**	**100**	**140**	**13**	**153**	**100**	**203**	**29**	**232**	**100**	**343**	**42**	**385**	**100**

Jadweli 3.1: Idadi ya Waathirika Walioripotiwa kwa Ajali za Barabarani kwa Wilaya na Jinsi; Mwaka 2023

Wilaya	Idadi ya Ajali	Dereva						Abiria						Wapanda Baskeli na Pikipiki						Waendao kwa Miguu					
		Waliokufa			Waliojeruhiwa			Waliokufa			Waliojeruhiwa			Waliokufa			Waliojeruhiwa			Wa liokufa			Waliojeruhiwa		
		M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T
Kaskazini 'A'	16	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	8	5	0	5	5	2	7	0	0	0
Kaskazini 'B'	22	0	0	0	3	0	3	2	0	2	17	8	25	6	0	6	3	0	3	4	2	6	1	5	6
Kati	31	1	0	1	2	0	2	1	0	1	7	0	7	15	2	17	8	2	10	7	0	7	2	0	2
Kusini	13	0	0	0	1	0	1	1	0	1	36	5	41	5	0	5	0	0	0	5	0	5	0	0	0
Mjini	7	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	3	0	3	2	0	2	1	1	2	1	0	1
Magharibi 'A'	32	2	0	2	0	0	0	6	0	6	16	1	17	13	0	13	8	0	8	6	2	8	3	1	4
Magharibi 'B'	22	0	0	0	1	0	1	1	0	1	14	1	15	16	0	16	5	0	5	1	1	2	2	0	2
Wete	19	0	0	0	3	0	3	1	0	1	7	0	7	5	0	5	11	0	11	4	0	4	4	0	4
Micheweni	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4	0	4	1	0	1	5	0	5
Chake chake	10	2	0	2	4	0	4	1	0	1	4	3	7	1	0	1	1	0	1	5	0	5	3	0	3
Mkoani	10	2	0	2	4	0	4	3	0	3	10	3	13	0	0	0	5	0	5	3	0	3	1	0	1
Zanzibar	**193**	**8**	**0**	**8**	**18**	**0**	18	**17**	**2**	**19**	**111**	**21**	**132**	**73**	**3**	**76**	**52**	**2**	**54**	**42**	**8**	**50**	**22**	**6**	**28**

Jadweli 3.2: Mlinganisho wa Idadi ya Ajali Barabarani baina ya Mwaka 2022 na Mwaka 2023

Wilaya	Idadi ya Ajali		Waathirika				Dereva				Abiria				Wapanda Baskeli na Pikipiki				Waendao kwa Miguu			
			Waliojeruhiwa		Waliokufa		Waliojeruhiwa		Waliokufa		Waliojeruhiwa		Waliokufa		Waliojeruhiwa		Waliokufa		Waliojeruhiwa		Waliokufa	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Kaskazini 'A'	24	16	12	5	21	16	0	0	5	1	9	0	0	0	2	5	8	8	1	0	8	7
Kaskazini 'B'	31	22	36	37	15	14	0	3	0	0	19	25	3	2	9	3	6	6	8	6	6	6
Kati	24	31	32	21	18	26	4	2	1	1	18	7	3	1	8	10	7	17	2	2	7	7
Kusini	12	13	9	42	10	11	0	1	0	0	0	41	0	1	4	0	3	5	5	0	7	5
Mjini	10	7	3	3	11	8	1	0	0	0	0	0	2	3	1	2	6	3	1	1	3	2
Magharibi 'A'	20	32	11	29	17	29	0	0	1	2	4	17	4	6	6	8	6	13	1	4	6	8
Magharibi 'B'	16	22	11	23	16	19	2	1	0	0	4	15	4	1	4	5	5	16	1	2	7	2
Wete	13	19	28	25	11	10	9	3	0	0	6	7	7	1	7	11	3	5	6	4	1	4
Micheweni	8	11	6	9	6	3	1	0	0	0	5	0	2	0	0	4	3	2	0	5	1	1
Chake chake	11	10	26	15	9	9	5	4	3	2	17	7	5	1	2	1	0	1	2	3	1	5
Mkoani	3	10	13	23	2	8	0	4	0	2	9	13	0	3	4	5	1	0	0	1	1	3
Zanzibar	**172**	**193**	**187**	**232**	**136**	**153**	**22**	**18**	**10**	**8**	**91**	**132**	**30**	**19**	**47**	**54**	**48**	**76**	**27**	**28**	**48**	**50**

Jadweli 3.4: Makosa ya Barabarani Yaliyoripotiwa Kwa Wilaya na Jinsi, Mwaka 2023

Wilaya	Watumiaji wa Ulevi/Vidonge			Uendeshaji Hatari			Ubovu wa Vipando			Kuendesha chombo cha moto bila ya kuvaa helmenti (vespa/pikipiki/fifti)			Kuendesha chombo cha moto (gari/vespa/pikipiki/fifti) bila ya leseni, bima na leseni ya njia			Kuzidisha idadi ya abiria na mizigo		
	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla
Kaskazini 'A'	0	0	0	56	0	56	141	0	141	55	0	55	792	0	792	1207	0	1207
Kaskazini 'B'	0	0	0	48	0	48	126	0	126	42	0	42	689	0	689	1036	0	1036
Kati	0	0	0	121	0	121	1660	0	1660	547	0	547	1688	12	1700	1500	0	1500
Kusini	0	0	0	52	0	52	211	0	211	249	0	249	293	0	293	509	0	509
Mjini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	647	0	647	1172	0	1172	522	0	522
Magharibi 'A'	0	0	0	0	0	0	0	0	0	610	0	610	1027	0	1027	523	0	523
Magharibi 'B'	0	0	0	0	0	0	0	0	0	905	0	905	1424	0	1424	544	0	544
Wete	4	0	4	63	0	63	28	0	28	119	0	119	655	0	655	170	0	170
Micheweni	0	0	0	2	0	2	4	0	4	43	0	43	183	0	183	142	0	142
Chake chake	1	0	1	4	0	4	17	4	21	198	27	225	162	2	164	207	0	207
Mkoani	0	0	0	1	0	1	0	0	0	185	29	214	146	4	150	266	0	266
Zanzibar	**5**	**0**	**5**	**347**	**0**	**347**	**2187**	**4**	**2191**	**3600**	**56**	**3656**	**8,231**	**18**	**8,249**	**6626**	**0**	**6626**

Inaendelea… Jadweli 3.4: Makosa ya Barabarani Yaliyoripotiwa kwa Wilaya na Jinsi, Mwaka 2023

Wilaya	Kushindwa kuandika anuani ya mmiliki wa gari			Kughushi nyaraka za serikali kwa gari za abiria			Kushindwa kuvaa sare na beji kwa utingo na dereva kwa gari za abiria			Kutofuata miongozo na kanuni za usalama barabarani			Kupakia Mtu zaidi ya Wawilikwenye Chombo za Maringi Mawili			Jumla		
	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla	Wanaume	Wanawake	Jumla
Kaskazini 'A'	7	0	7	146	0	146	554	0	554	1897	1	1898	5	0	5	4860	1	4861
Kaskazini 'B'	2	0	2	0	0	0	231	0	231	1869	0	1869	19	0	19	4062	0	4062
Kati	95	1	96	0	0	0	700	0	700	1393	0	1393	32	0	32	7736	13	7749
Kusini	10	0	10	66	0	66	388	0	388	692	0	692	38	0	38	2508	0	2508
Mjini	73	0	73	221	0	221	257	0	257	2072	0	2072	0	0	0	4964	0	4964
Magharibi 'A'	344	0	344	41	0	41	619	0	619	1996	0	1996	0	0	0	5160	0	5160
Magharibi 'B'	2	0	2	146	0	146	497	0	497	1774	0	1774	0	0	0	5292	0	5292
Wete	36	0	36	9	0	9	61	0	61	256	0	256	0	0	0	1401	0	1401
Micheweni	16	0	16	8	0	8	18	0	18	57	0	57	0	0	0	473	0	473
Chake chake	21	0	21	16	0	16	209	0	209	219	0	219	0	0	0	1054	33	1087
Mkoani	14	0	14	12	0	12	191	0	191	193	0	193	0	0	0	1008	33	1041
Zanzibar	**620**	**1**	**621**	**665**	**0**	**665**	**3725**	**0**	**3725**	**12,418**	**1**	**12,419**	**94**	**0**	**94**	**38,518**	**80**	**38,598**

Jadweli 3.5: Idadi ya Makosa Barabarani, baina ya Mwezi wa Mwaka 2022 na Mwaka 2023

Wilaya	Watumiaji wa Ulevi/Vidonge		Uendeshaji Hatari		Ubovu wa Vipando		Kuendesha chombo cha moto bila ya kuvaa helmenti (vespa/pikipiki/fifti)		Kuendesha chombo cha moto (gari/vespa/pikipiki/fifti) bila ya leseni,bima na leseni ya njia		Kuzidisha idadi ya abiria na mizigo	
	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023
Kaskazini 'A'	0	0	31	56	54	141	40	55	428	792	788	1207
Kaskazini 'B'	0	0	364	48	2	126	76	42	102	689	422	1036
Kati	0	0	201	121	592	1660	265	547	470	1700	836	1500
Kusini	0	0	25	52	8	211	181	249	145	293	255	509
Mjini	0	0	0	0	29	0	773	647	1,472	1172	263	522
Magharibi 'A'	0	0	0	0	19	0	674	610	1,325	1027	285	523
Magharibi 'B'	0	0	0	0	36	0	970	905	2,079	1424	290	544
Wete	3	4	98	63	53	28	172	119	414	655	236	170
Micheweni	0	0	20	2	7	4	58	43	143	183	142	142
Chake chake	0	1	6	4	0	21	140	225	228	164	173	207
Mkoani	0	0	4	1	0	0	152	214	244	150	255	266
Zanzibar	**3**	**5**	**749**	**347**	**800**	**2191**	**3,501**	**3656**	**7,050**	**8,249**	**3,945**	**6626**

Inaendelea… Jadweli 3.5: Idadi ya Makosa Barabarani, baina ya Mwezi wa Mwaka 2022 na Mwaka 2023

Wilaya	Kushindwa kuandika anuani ya mmiliki wa gari		Kughushi nyaraka za serikali kwa gari za abiria		Kushindwa kuvaa sare na beji kwa Utingo na dereva kwa gari za abiria		Kutofuata miongozo na kanuni za usalama barabarani		Kupakia Mtu zaidi ya Wawili kwenye Chombo za Maringi Mawili		Kutofunga Namba mbele ya Chombo cha Moto		Jumla	
	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023	Mwaka 2022	Mwaka 2023
Kaskazini 'A'	0	7	11	146	148	554	651	1898	0	5	0	0	2151	4861
Kaskazini 'B'	0	2	0	0	253	231	887	1869	0	19	0	0	2106	4062
Kati	102	96	0	0	549	700	177	1393	0	32	0	0	3192	7749
Kusini	5	10	0	66	134	388	69	692	0	38	0	0	822	2508
Mjini	0	73	25	221	241	257	506	2072	0	0	0	0	3309	4964
Magharibi 'A'	0	344	0	41	246	619	428	1996	0	0	0	0	2977	5160
Magharibi 'B'	0	2	17	146	225	497	429	1774	0	0	0	0	4046	5292
Wete	6	36	43	9	52	61	352	256	0	0	0	0	1429	1401
Micheweni	0	16	0	8	23	18	83	57	0	0	0	0	476	473
Chake chake	18	21	5	16	131	209	134	219	0	0	3	0	838	1087
Mkoani	0	14	0	12	181	191	191	193	0	0	2	0	1029	1041
Zanzibar	**131**	**621**	**101**	**665**	**2,183**	**3725**	**3,907**	**12,419**	**0**	**94**	**5**	**0**	**22,375**	**38,598**

Jadweli 3.7 Tozo zilizolipwa Mahakamani Kwa Wilaya na Idadi ya kesi, Mwaka 2023

Wilaya	Idadi ya kesi	Tozo(Shilingi)
Kaskazini 'A'	4,635	142,662,069
Kaskazini 'B'	3,634	101,518,481
Kati	3,891	113,866,706
Kusini	1,940	45,016,850
Mjini	3,636	182,788,500
Magharibi 'A'	4,156	216,268,800
Magharibi 'B'	4,089	379,724,500
Wete	1,217	41,478,399
Micheweni	424	9,187,800
Chake chake	943	25,114,700
Mkoani	887	19,853,400
Zanzibar	**29,452**	**1,277,480,205**

Zingatia Maelezo

Ajali ya barabarani inahusu ajali yeyote inayohusisha angalau gari moja barabarani, inayotokea barabarani kwa mzunguko wa umma na angalau mtu mmoja amekufa au amejeruhiwa. Kutokana na Sheria ya Adhabu nambari.6/2004 kuondoa Amri ya Adhabu, sura ya 13 ya sheria ya Zanzibar (Penal Act no. 6/2004 Act to repeal the Penal Decree, chapter 13 of the law of Zanzibar).

Kifo imefafanua iwapo kama watu wamepata ajali na kufa papo hapo au ndani ya mwaka mmoja na siku moja (366) baada ya ajali.

Watu waliojeruhiwa na waathirika kwa ajali waliopatwa na mshtuko wanaohitaji matibabu ya Hospitali au bila hospitali.

Njia kimsingi ina maana ya usafiri. Hio humpa binadamu kufikia maeneo tofauti. Watu wengi hutumia njia tofauti za usafiri. Baadhi yao hutumia gari, baiskeli na kwa miguu.

Kosa ni uhalifu ambao huvunja sheria fulani na kuwepo adhabu maalum. Ajali za barabarani husababishwa na makosa mbalimbali ya binadamu. Makosa mengi ambayo yanaonekana kuwa ni madogo lakini athari yake inakuwa kubwa. Matokeo yake watu hupata ulemavu au kufa.

KWA UFAFANUZI ZAIDI TAFADHALI WASILIANA NA:

OFISI YA MTAKWIMU MKUU WA SERIKALI
Sanduku la Barua, 2321,
Simu: +255242231869,
Barua pepe: zanstat@ocgs.go.tz
Website: http://www.ocgs.go.tz

MAKAO MAKUU YA POLISI ZANZIBAR
Sanduku la Barua, 237,
Barua pepe:cidphqznz@gmail.com,
Nukushi: 024223136,
MMP, Zanzibar